

تعیین بهترین تیمار جهت افزایش جوانه زنی گیاه دارویی کرفس کوهی

مهران اسفناکی، عسکر غنی، مجید عزیزی

به ترتیب دانشجویان کارشناسی ارشد علوم باگبانی دانشگاه فردوسی مشهد

استاد یار گروه علوم باگبانی دانشگاه فردوسی مشهد

کرفس کوهی یا کلوس (*kelussia odoratissima*) از جمله گیاهان بسیار با ارزش و دارویی می باشد که سالیان دراز توسط جوامع محلی به عنوان گیاه دارویی دارای خواص ضد درد، ضد التهاب، آرام بخش و ضد سرفه استفاده می گردید و امروزه خواص ضد التهابی، ضد ویروسی، ضد سرطانی و ضد سم بودن آن مورد توجه و تحقیق می باشد. این گیاه دارویی با ارزش از جمله گیاهان اندمیک(*Endemic*) و بومی ایران می باشد که در نواحی محدودی با شرایط ویژه آب و هوایی مانند ارتفاعات زاگرس در فریدونشهر (اصفهان)، چهار محال بختیاری، کوهکلیویه و بویر احمد و فارس رویش داشته. متاسفانه امروزه به دلیل استفاده نادرست و برداشت بی رویه از این گیاه باعث خطر انقراض آن گردیده است. با توجه به نیازهای خاص فیزیولوژیکی این گیاه، جوانه زنی آن به راحتی صورت نگرفته و اولین مشکل کشت آن این مسئله می باشد. در این تحقیق تیمارهای مختلف شامل قراردادن در آب جاری(Tap water) به مدت ۲۴ ساعت، (GA۵۰۰۰ و ۱۰۰۰ ppm) و نیترات پتانسیم (۲ درصد) استفاده گردید و نتایج نشان دهنده تاثیر معنی دار بین تیمارها از نظر جوانه زنی کل و سرعت جوانه زنی بود. به دلیل ویژگیهای طبیعی این گیاه، که جوانه زنی او لیه آن فقط در زمانی که منطقه مدت زیادی پوشیده از برف می باشد صورت گرفته، لذا تمامی تیمارها در یخچال در

پنجمین کنگره علوم باگبانی ایران - شهریور ماه ۱۳۸۶ - دانشگاه شیراز

دماهی ۴ درجه سانتیگراد قرار داده شدند. نتایج حاصل نشان داد که حداقل دوره‌ی سرما برای جوانه زدن آن ۰۴ روز می‌باشد و تیمار قرار دادن در آب جاری و چیبرلیک اسید ۲۰۰۰ پی‌پی ام بهترین نتیجه را از نظر درصد و سرعت جوانه زنی داشت به طوری که شروع جوانه زنی را نسبت به بقیه‌ی تیمارها دو هفته به جلو انداخت. همچنین مشاهده گردید که در تیمارهای آب جاری شاهد بهبود جوانه زنی بودیم. نیترات پتابسیم اثر چندانی بر جوانه زنی این گیاه نداشت.